

Zzp'er in de zorg: kun je tot aan je pensioen goed rondkomen?

Je arbeidsomstandigheden zijn daarin belangrijk: let op gevaarlijke stoffen!

Geld verdienen als zzp'er in de zorg

Om als zzp'er in de zorg tot aan je pensioen te kunnen werken, zijn twee factoren belangrijk: het werk moet er zijn en je lijf moet toelaten om het werk nog te kunnen uitvoeren. Of het werk er tegen die tijd zal zijn, dat kan niemand met zekerheid zeggen. Maar of jij als 60-plusser lichamelijk je werk nog aankunt, daar kun je zelf veel aan doen.

Op welke risico's moet je extra letten?

Afhankelijk van het werk dat je uitvoert in de zorg zijn meerdere risico's van belang. De risico's van lichamelijk zwaar werk en blootstelling aan gevaarlijke stoffen kunnen ervoor zorgen dat jij je werk misschien niet tot aan je pensioen kunt volhouden. In de arbocatalogi voor de zorg vind je welke risico's in jouw werk belangrijk zijn en praktische informatie:

- Arbocatalogus VVT
www.arbocatalogusvvt.nl/thema/gevaarlijke-stoffen/
- Arbocatalogus ziekenhuizen:
www.betermetarbo.nl/risicos/gevaarlijke-stoffen/

Gevaarlijke stoffen in de zorg

In de zorg kun je te maken krijgen met drie groepen gevaarlijke stoffen:

1. Kankerverwekkende stoffen
2. Reprotoxische stoffen
3. Overige gevaarlijke stoffen

Kankerverwekkende stoffen

Als je kankerverwekkende stoffen inademt, dan kun je daar over 10 tot 30 jaar kanker door krijgen. Als je als zzp'er kanker krijgt, dan heb je niet alleen een groot gezondheidsprobleem, maar vaak ook een financieel probleem, omdat je je werk niet meer kunt uitvoeren. Tenzij je een goede arbeidsongeschiktheidsverzekering hebt.

In de zorg kun je met de volgende kankerverwekkende stoffen te maken krijgen:

- Cytostatica
- Ethanol
- Kankerverwekkende stoffen in producten waar je mee werkt

Reprotoxische stoffen

Reprotoxische stoffen zijn stoffen die:

- Effecten hebben op de vruchtbaarheid van de man of vrouw en/of
- Effecten hebben op de ontwikkeling van het kind (developmental toxicity).

Voorbeelden hiervan zijn anesthesiegassen en cytostatica. Als je een kinderwens hebt, dan is het verstandig deze stoffen te vermijden.

Overige gevaarlijke stoffen

Als je producten gebruikt zoals infectiemiddelen, dan is de leverancier verplicht om daarbij een veiligheidsinformatieblad (VIB) aan te leveren. Deze bladen zijn meestal niet zo gemakkelijk te lezen, maar de indeling is standaard. In hoofdstuk 2.2 staat wat de gevaren van het product zijn en in hoofdstuk 8 vind je de maatregelen die je moet nemen om het gevaar voor de blootstelling aan die stof zoveel mogelijk te beperken. Meer informatie over gevaarlijke symbolen vind je in de gevaarlijke stoffen app:

www.inspectieszw.nl/onderwerpen/stoffen-check-app-voor-gevaarlijke-stoffen

Hoe weet je of je te maken hebt met gevaarlijke stoffen?

Wie er verantwoordelijk is om te weten of je met gevaarlijke stoffen werkt, jij of je opdrachtgever, is afhankelijk van voor wie je je werk uitvoert.

Als jij door een organisatie wordt ingehuurd, dan heb jij het recht om aan dat bedrijf te vragen of jij blootgesteld kunt worden aan gevaarlijke stoffen. Het bedrijf heeft die informatie opgenomen in hun RI&E (risico-inventarisatie en -evaluatie). De RI&E kun je bij jouw opdrachtgever opvragen.

Als jij direct, zonder andere opdrachtgever, voor bijvoorbeeld een particulier werkt, dan moet je zelf deze informatie verzamelen. Er zijn dan twee groepen van de gevaarlijke stoffen voor jou belangrijk:

1. Stoffen die ontstaan tijdens het werk, waaronder ontlasting, urine of bloed van een client die cytostatica gebruikt;
2. Producten met gevaarlijke stoffen die je gebruikt.

Voor gevaarlijke stoffen die ontstaan tijdens het werk is het niet eenvoudig om de gevaren goed in te schatten. In de arbocatalogi van de zorg (zie de weblinks) kun je hier informatie over vinden.

Kijk voor de risico's van producten die je inkoop naar het veiligheidsinformatieblad. Dit geldt onder andere voor schoonmaak- en desinfectiemiddelen en medicijnen voor cliënten. Als je de situatie waarin je moet werken niet vertrouwt, begin er dan niet aan totdat je voldoende informatie en hulpmiddelen hebt om veilig aan de slag te gaan.

Wat kun je zelf doen om de blootstelling zo klein mogelijk te maken?

Voor veel risico's geldt: gebruik je gezond verstand. Als je met een product werkt waar op de verpakking allerlei symbolen staan over de gevaren, let daar dan op. Naast symbolen staan er ook zogeheten H-zinnen op de verpakking. Die zeggen wat voor soort risico je loopt. De P-zinnen geven aan welke maatregelen je moet nemen om het risico voor je gezondheid zo klein mogelijk te maken.

Zorg niet alleen voor anderen, zorg ook voor jezelf! Neem maatregelen om de blootstelling aan gevaarlijke stoffen zo klein mogelijk te maken en voorkom dat je ziek wordt door je werk. Kijk ook daarvoor in de hierboven genoemde arbocatalogi.

Dit informatieblad is opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Arbeidshygiëne (NVvA). Daarbij is nauw samengewerkt met en input verzameld bij verschillende arboprofessionals, waaronder arbeidshygiënisten.

Dit informatieblad is gratis beschikbaar en mag worden vrij worden verspreid.

Copyright © 2020 NVvA
Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne

www.arbeidshygiene.nl